

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

P A R T E A I

Anul IV — Nr. 302

LEGI, DECRETE, HOTĂRÎRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 25 noiembrie 1992

S U M A R

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE			
112 — Lege pentru ratificarea convențiilor nr. 154/1981 și nr. 168/1988 ale Organizației Internaționale a Muncii	1	Acord între Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor	11—14
Convenția nr. 154 privind promovarea negocierii colective, 1981	2—4	221. — Decret cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Helsinki la 26 martie 1992	14
Convenția nr. 168 privind promovarea angajării și protecția contra șomajului, 1988	4—10		
220. — Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea convențiilor nr. 154/1981 și nr. 168/1988 ale Organizației Internaționale a Muncii	10		
★		HOTĂRÎRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
113. — Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Helsinki la 26 martie 1992	11	677. — Hotărîre privind transmiterea unor cabane în administrarea Ministerului Apărării Naționale	15
		684. — Hotărîre privind suplimentarea bugetului de venituri și cheltuieli al Secretariatului General al Guvernului pentru acoperirea unor cheltuieli necesare Agenției Naționale de Presă „Rompres“	16

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru ratificarea convențiilor nr. 154/1981 și nr. 168/1988 ale Organizației Internaționale a Muncii

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Se ratifică Convenția nr. 154 privind promovarea negocierii colective, adoptată la 19 iunie 1981, la Geneva, de Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 8 septembrie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
MARTIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 13 octombrie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician ALEXANDRU BÎRLĂDEANU

București, 9 noiembrie 1992.
Nr. 112.

C O N V E N T I A Nr. 154

privind promovarea negocierii colective, 1981 *)

Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii, convocată la Geneva de către Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii și care s-a reunit la 3 iunie 1981 în cea de-a 67-a se-siune a sa,

reafirmînd prevederea din Declarația de la Philadelphia, care recunoaște „obligația solemnă pentru Organizația Internațională a Muncii de a susține realizarea, în cadrul diferitelor națiuni ale lumii, a unor programe apte să realizeze... recunoașterea efectivă a dreptului la negociere colectivă”, și notînd că acest principiu este „pe deplin aplicabil tuturor popoarelor lumii”,

ținînd cont de importanța capitală a normelor internaționale conținute în : Convenția asupra libertății sindicale și protecția dreptului sindical, 1948 ; Convenția asupra dreptului de organizare și negociere colectivă, 1949 ; Recomandarea asupra convențiilor colective, 1951 ; Recomandarea asupra concilierii și arbitrajului facultativ, 1951 ; Convenția și Recomandarea asupra relațiilor de muncă în funcțiune publică, 1978, precum și Convenția și Recomandarea asupra administrației muncii, 1978,

considerînd că este de dorit să se facă cele mai mari eforturi pentru a realiza scopurile acestor norme și, în special, principiile generale conținute în art. 4 al Convenției asupra dreptului la organizare și negociere colectivă, 1949, și paragraful 1 al Recomandării asupra convențiilor colective, 1951,

considerînd în consecință că aceste norme ar trebui să fie completate prin măsuri corespunzătoare bazate pe respectivele norme și destinate promovării negocierii colective libere și voluntare,

după ce a hotărît să adopte diferite propunerি referitoare la promovarea negocierii colective, problemă care constituie cel de-al patrulea punct al ordinii de zi a sesiunii,

după ce a hotărît ca aceste propunerি să fie transpuse sub forma unei convenții internaționale, adoptă la 1 iunie 1981 următoarea convenție care va fi denumită Convenție asupra negocierii colective, 1981.

Partea I

Domenii de aplicare și definiții

ARTICOLUL 1

1. Prezenta convenție se aplică tuturor ramurilor de activitate economică.

2. Măsura în care garanțiile prevăzute de către prezenta convenție se aplică forțelor armate și poliției poate fi stabilită prin legislația sau practica națională.

3. În ce privește funcția publică, prin legislație sau practică națională pot fi fixate modalități speciale de aplicare a prezentei convenții.

ARTICOLUL 2

În sensul prezentei convenții, termenul *negociere colectivă* se aplică tuturor negocierilor care au loc între o persoană care angajează, un grup de persoane care angajează sau una ori mai multe organizații ale lucrătorilor, pe de altă parte, în vederea :

a) fixării condițiilor de muncă și angajării ; și/sau
b) reglementării relațiilor între cei ce angajează lucrători ; și/sau

c) reglementării relațiilor între cei ce angajează sau organizațiile lor și una sau mai multe organizații ale lucrătorilor.

ARTICOLUL 3

1. În cazul cînd legea sau practica națională recunoaște existența reprezentanților lucrătorilor, așa cum ei sunt definiți în art. 3 alin. b) din Convenția privind reprezentanții lucrătorilor, 1971, legea sau practica națională poate stabili în ce măsură termenul nego-

cire colectivă va trebui să includă, de asemenea, în sensul prezentei convenții, negocierile cu acești reprezentanți.

2. Atunci cînd, în aplicarea paragrafului 1 de mai sus, termenul negociere colectivă include, de asemenea, negocierile cu reprezentanții lucrătorilor vizate în acest paragraf, de fiecare dată cînd este cazul vor trebui luate măsuri corespunzătoare pentru a garanta că prezența acestora nu poate servi la slăbirea situației organizațiilor lucrătorilor interesați.

Partea a II-a

Metode de aplicare

ARTICOLUL 4

În cazul cînd aplicarea prezentei convenții nu este asigurată pe calea contractelor colective, a sentințelor arbitrale sau în orice altă formă conformă cu practica națională, ea va trebui făcută pe calea legislației naționale.

Partea a III-a

Promovarea negocierii colective

ARTICOLUL 5

1. Vor trebui luate măsuri adaptate circumstanțelor naționale, în vederea promovării negocierii colective.

2. Măsurile vizate la paragraful 1 de mai sus trebuie să aibă următoarele obiective :

a) negocierea colectivă să fie posibilă pentru toți cei ce angajează și pentru toate categoriile de lucrători din ramurile de activitate vizate de prezenta convenție ;

*) Traducere.

b) negocierea colectivă să fie progresiv extinsă la toate domeniile acoperite de alin. a), b) și c) ale art. 2 al prezentei convenții;

c) să se încurajeze dezvoltarea regulilor de procedură convenite între organizațiile celor ce angajează și organizațiile lucrătorilor;

d) negocierea colectivă să nu fie împiedicată de inexistența unor reguli care să reglementeze desfășurarea sa sau de insuficiența sau de caracterul impropriu al acestor reguli;

e) organele și procedurile de reglementare a conflictelor de muncă să fie concepute de o asemenea manieră încât să contribuie la promovarea negocierii collective.

ARTICOLUL 6

Dispozițiile acestei convenții nu constituie un obstacol pentru funcționarea sistemelor de relații profesionale în care are loc negocierea colectivă în cadrul mecanismelor sau instituțiilor de conciliere și/sau arbitraj, la care părțile participă în mod voluntar la negocierea colectivă.

ARTICOLUL 7

Măsurile luate de autoritățile publice pentru a încuraja și promova dezvoltarea negocierii colective vor face obiectul consultărilor prealabile și, de fiecare dată cînd aceasta este posibil, al acordurilor între puterea publică și organizațiile celor ce angajează și ale lucrătorilor.

ARTICOLUL 8

Măsurile luate în vederea promovării negocierii colective nu vor putea fi concepute și aplicate de o manieră care să împiedice libertatea negocierii colective.

P a r t e a a IV-a

Dispoziții finale

ARTICOLUL 9

Prezenta convenție nu revizuește nici una dintre convențiile sau recomandările existente.

ARTICOLUL 10

Ratificările oficiale ale prezentei convenții vor fi comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii și înregistrate de către acesta.

ARTICOLUL 11

1. Prezenta convenție nu va obliga decît statele membre ale Organizației Internaționale a Muncii ale căror ratificări vor fi înregistrate de către directorul general.

2. Ea va intra în vigoare după 12 luni de la înregistrarea de către directorul general a cel puțin două ratificări din partea statelor membre.

3. În continuare, pentru fiecare stat membru, această convenție va intra în vigoare după 12 luni de la data înregistrării ratificării sale.

ARTICOLUL 12

1. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție o poate denunța la expirarea unei perioade de 10 ani de la data intrării inițiale în vigoare a convenției, printr-un act comunicat directorului general al Biroului Internațional al Muncii și înregistrat de acesta. Denunțarea nu va avea efect decît după expirarea termenului de un an de la înregistrarea ei.

2. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție și care, în termen de un an de la expirarea perioadei de 10 ani menționată la paragraful precedent, nu va face uz de facultatea de a denunța, prevăzută de prezentul articol, va fi obligat pentru o nouă perioadă de 10 ani și, drept urmare, va putea să denunțe prezenta convenție la expirarea fiecărei perioade de 10 ani, în condițiile prevăzute de prezentul articol.

ARTICOLUL 13

1. Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va notifica tuturor statelor membre ale Organizației Internaționale a Muncii înregistrarea tuturor ratificărilor și denunțărilor care ii vor fi comunicate de către statele membre ale organizației.

2. Notificînd statelor membre ale organizației înregistrarea celei de-a doua ratificări care i-a fost comunicată, directorul general va atrage atenția statelor membre ale organizației asupra datei la care prezenta convenție va intra în vigoare.

ARTICOLUL 14

Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va comunica secretarului general al Națiunilor Unite, în scopul înregistrării, potrivit art. 102 din Carta Națiunilor Unite, informații complete cu privire la toate ratificările și toate actele de denunțare înregistrate în conformitate cu articolele precedente.

ARTICOLUL 15

Ori de câte ori va considera necesar, Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii va prezenta conferinței generale un raport asupra aplicării prezentei convenții și va examina, dacă este cazul, să înscrie pe ordinea de zi a conferinței problema revizuirii totale sau parțiale a acesteia.

ARTICOLUL 16

1. În cazul în care conferința va adopta o nouă convenție care să revizuiască total sau parțial prezența convenție și numai dacă noua convenție nu va dispune altfel :

a) ratificarea de către un stat membru a noii convenții de revizuire va antrena, de plin drept, fără a se ține seama de art. 12 de mai sus, denunțarea imediată a prezentei convenții, sub rezerva ca noua convenție de revizuire să fi intrat în vigoare ;

b) cu începere de la data intrării în vigoare a noii convenții de revizuire, prezența convenție va înceta să mai fie deschisă pentru ratificare de către statele membre.

2. Prezența convenție va rămâne în orice caz în vigoare, în forma și conținutul său, pentru statele membre care au ratificat-o și care nu vor ratifica convenția de revizuire.

ARTICOLUL 17

Textele francez și englez ale prezentei convenții au aceeași valabilitate.

C O N V E N T I A Nr. 168

privind promovarea angajării și protecția contra șomajului, 1988 *)

Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii, convocată la Geneva de către Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii și care s-a reunit la 1 iunie 1988 în cea de-a 75-a sesiune a sa,

subliniind importanța muncii și a angajării productive în cadrul întregii societăți, ținând cont nu numai de resursele pe care le creează pentru comunitate, dar și de veniturile pe care le aduc lucrătorilor, de rolul social care li se conferă și de sentimentul de satisfacție personală care derivă din aceasta,

amintind normele internaționale existente în domeniul angajării și al protecției contra șomajului (Convenția și Recomandarea privind șomajul, 1934 ; Recomandarea privind șomajul (tineri), 1935 ; Recomandarea privind garantarea mijloacelor de existență, 1944 ; Convenția privind securitatea socială (norme minime), 1952 ; Convenția și Recomandarea privind politica de angajare, 1964 ; Convenția și Recomandarea privind valorificarea resurselor umane, 1975 ; Convenția și Recomandarea privind administrația muncii, 1978 ; Recomandarea privind politica angajării (dispoziții complementare) 1984,

considerind că amploarea șomajului și a subangajării afectează diverse țări din lume în toate stadiile de dezvoltare și în special problemele tinerilor, dintre care un mare număr este în căutarea unui prim loc de muncă,

considerind că de la adoptarea instrumentelor internaționale referitoare la protecția contra șomajului, menționate mai sus, s-au produs în legislația și practica a numeroase state membre importante evoluții care fac necesară revizuirea normelor existente, în special Convenția asupra șomajului, 1934, și adoptarea de noi norme internaționale referitoare la promovarea deplinei angajări, productive și liber alese, prin toate mijloacele potrivite, inclusiv securitatea socială,

notind că dispozițiile referitoare la prestațiile de șomaj ale Convenției privind securitatea socială (norme minime), 1952, fixează un nivel de protecție depășit azi de cea mai mare parte a regimurilor de indemnizație existente în țările industrializate și că n-au fost încă completate cu norme mai avansate, spre deosebire de cele referitoare la alte prestații; dar că principiile pe care se bazează această convenție rămân valabile și că normele sale pot să mai constituie încă un obiectiv ce trebuie atins de către anumite țări în dezvoltare, în măsură să instituie un regim de indemnizații de șomaj,

recunoscînd că politicile care determină o creștere economică susținută și neinflaționistă, o reacție suplă la schimbări, precum și la crearea și promovarea tuturor formelor de angajare productivă și liber aleasă, inclusiv micii întreprinderi, cooperativele, lucrătorii independenți și inițiativele locale în favoarea angajării, chiar și prin redistribuirea resurselor actualmente consacrate finanțării activităților de asistență pură, în favoarea activităților apte de a promova angajarea, în special orientarea, formarea și reducerea profesională, oferă cea mai bună protecție contra efectelor nefaste ale șomajului involuntar, că totuși șomajul involuntar există și că este necesar, în consecință, să se facă astfel încât sistemele de securitate socială să aducă un ajutor angajărilor și un sprijin economic persoanelor care șomează din motive involuntare,

după ce a hotărît să adopte diverse propunerি referitoare la promovarea angajării și a securității sociale, problemă care constituie cel de-al cincilea punct pe ordinea de zi a sesiunii, tocmai în vederea revizuirii Convenției privind șomajul, 1934,

*) Traducere.

considerind că aceste propuneri ar trebui să ia forma unei convenții internaționale, adoptă, la 21 iunie 1988, următoarea convenție, care va fi denumită Convenție privind promovarea angajării și protecția contra șomajului, 1988.

Partea I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 1

În sensul prezentei convenții :

a) termenul *legislație* cuprinde legi și reglementări, precum și dispoziții statutare în materie de securitate socială ;

b) termenul *prescris* înseamnă determinat prin sau în virtutea legislației naționale.

ARTICOLUL 2

Orice stat membru trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru a-și coordona regimul de protecție contra șomajului și politica sa de angajare. În acest scop, trebuie vegheat ca regimul său de protecție contra șomajului și, în special, modalitățile de indemnizare pentru șomaj să contribuie la promovarea deplinei angajări, productive și liber alese, și să nu aibă ca efect descurajarea celor ce angajează de a oferi și a lucrătorilor de a căuta o angajare productivă.

ARTICOLUL 3

Dispozițiile prezentei convenții trebuie să fie puse în aplicare în consultare și în colaborare cu organizațiile celor ce angajează și ale lucrătorilor, în conformitate cu practica națională.

ARTICOLUL 4

1. Orice stat membru care ratifică prezenta convenție poate, printr-o declarație care însoțește ratificarea sa, să excludă de la angajamentul care rezultă din această ratificare dispozițiile părții a VII-a.

2. Orice stat membru care a făcut o astfel de declarație poate să o anuleze oricând printr-o declarație ulterioară.

ARTICOLUL 5

1. Orice stat membru poate, printr-o declarație care însoțește ratificarea, să-și rezerve dreptul la cel mult 2 derogări temporare prevăzute la paragraful 4 al art. 10, la paragraful 3 al art. 11, la paragraful 2 al art. 15, la paragraful 2 al art. 18, la paragraful 4 al art. 19, la paragraful 2 al art. 23, la paragraful 2 al art. 24 și la paragraful 2 al art. 25. Această declarație trebuie să enunțe motivele care justifică aceste derogări.

2. Contra dispozițiilor de la paragraful 1, un membru, a cărui aplicare limitată a sistemului de securitate socială o justifică, poate, printr-o declarație care însoțește ratificarea sa, să-și rezerve dreptul derogărilor temporare prevăzute la paragraful 4 al art. 10,

la paragraful 3 al art. 11, la paragraful 2 al art. 15, la paragraful 2 al art. 18, la paragraful 4 al art. 19, la paragraful 2 al art. 23, la paragraful 2 al art. 24 și la paragraful 2 al art. 25. Această declarație trebuie să enunțe motivele care justifică aceste derogări.

3. Orice stat membru care face o declarație pentru aplicarea paragrafului 1 sau a paragrafului 2, în rapoartele asupra aplicării prezentei convenții pe care le prezintă în virtutea art. 22 al Constituției Organizației Internaționale a Muncii, trebuie să facă cunoscut, în legătură cu fiecare dintre derogările al căror beneficiu și l-a rezervat :

a) fie că motivele pe care le-a avut pentru acest lucru continuă să existe ;

b) fie că renunță, începând de la o dată determinată, să se prevaleze de derogarea respectivă.

4. Orice stat membru care face o declarație pentru aplicarea paragrafului 1 sau a paragrafului 2 va trebui, în funcție de obiectul declarației sale și atunci cind circumstanțele o vor permite :

a) să acopere eventualitatea șomajului parțial ;

b) să mărească numărul de persoane protejate ;

c) să majoreze quantumul indemnizațiilor ;

d) să reducă durata perioadei de aşteptare ;

e) să extindă durata de plată a indemnizațiilor ;

f) să adapteze regimurile legale de securitate socială la condițiile activității profesionale a lucrătorilor care lucrează cu program-redus ;

g) să se străduiască să garanteze îngrijiri medicale beneficiarilor de indemnizații de șomaj și persoanelor din sarcina lor ;

h) să se străduiască să garanteze luarea în considerare a perioadelor în cursul cărora aceste indemnizații sunt plătite în vederea achiziționării dreptului la prestații de securitate socială și, dacă este cazul, pentru calculul prestațiilor de invaliditate, de bătrînețe și de urmași.

ARTICOLUL 6

1. Orice stat membru trebuie să garanteze egalitatea de tratament tuturor persoanelor protejate, fără discriminare bazată pe rasă, culoare, sex, religie, opiniune politică, ascendență națională, naționalitate, origine etnică sau socială, invaliditate sau vîrstă.

2. Dispozițiile paragrafului 1 nu se opun adoptării de măsuri speciale care sunt justificate de către situația unor grupuri determine, în cadrul regimurilor vizate la paragraful 2 al art. 12, sau destinate să răspundă necesităților specifice ale unor categorii de persoane care întâmpină probleme speciale pe piața muncii, în special grupurile dezavantajate, și nici încheierii de acorduri bilaterale sau multilaterale între state referitoare la prestațiile de șomaj pe o bază de reciprocitate.

Partea a II-a

Promovarea angajării productive

ARTICOLUL 7

Orice stat membru trebuie să formuleze ca obiectiv prioritar o politică care vizează promovarea deplinei angajări, productive și liber alese, prin toate mijloacele adecvate, inclusiv securitatea socială. Aceste mijloace ar trebui să includă, în special, serviciile de angajare, pregătire și orientare profesională.

ARTICOLUL 8

1. Orice stat membru trebuie să se străduiască să stabilească, sub rezerva legislației și a practicii naționale, măsuri speciale pentru promovarea posibilităților adiționale de angajare și de ajutor pentru angajare și să înglesnească angajarea productivă și liberă aleasă a unor categorii determinate de persoane dezavantajate, care au sau sunt susceptibile de a avea dificultăți pentru găsirea unei angajări durabile, așa cum sunt femeile, tinerii lucrători, persoanele handicapate, muncitorii în vîrstă, şomerii de lungă durată, muncitorii migranți cu statut legal și muncitorii afectați de schimbările structurale.

2. Orice stat membru trebuie să specifice în rapoartele sale, în baza art. 22 din Constituția Organizației Internaționale a Muncii, categoriile de persoane în favoarea cărora se obligă să promoveze măsuri de angajare.

3. Orice stat membru trebuie să se străduiască să extindă în mod progresiv promovarea angajării productive la un număr mai mare de categorii decât cele care era acoperit la origine.

ARTICOLUL 9

Măsurile vizate prin prezentă parte trebuie să se inspire din Convenția și Recomandarea asupra valorificării resurselor umane, 1975 și ale Recomandării privind politica angajării (dispoziții complementare), 1984.

Partea a III-a

Eventualități acoperite

ARTICOLUL 10

1. Eventualitățile acoperite trebuie să cuprindă, în condiții prestabilite, șomajul complet, definit ca o pierdere a câștigului datorată imposibilității de a obține o angajare convenabilă, ținând cont de dispozițiile paragrafului 2 al art. 21, pentru o persoană capabilă de a lucra, disponibilă pentru muncă și efectiv în căutare de angajare.

2. Orice stat membru trebuie să se străduiască să extindă protecția convenției, în condiții prestabilite, la următoarele eventualități:

- a) pierderea cîștigului, datorată șomajului parțial, definit ca o reducere temporară a duratei normale sau legale de lucru ;

- b) suspendarea sau reducerea cîștigului, datorată unei suspendări temporare a lucrului, fără încetarea raportului de muncă, în special pentru motive economice, tehnologice, structurale sau similare.

3. Orice stat membru trebuie, în afară de acestea, să se străduiască să prevadă acordarea de indemnizații lucrătorilor cu program redus, care sunt efectiv în căutare de o angajare cu program normal de lucru. Totalul indemnizațiilor și ciștigurilor provenind din angajarea lor cu program redus poate fi de natură să-i determine să caute o angajare cu program normal.

4. Atunci cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, aplicarea paragrafelor 2 și 3 poate fi amînată.

Partea a IV-a

Persoane protejate

ARTICOLUL 11

1. Persoanele protejate trebuie să cuprindă categorii prestabilite de salariați, care să formeze, în total, cel puțin 85% din ansamblul salariaților, inclusiv agenții detinând funcții publice și ucenicii.

2. Contra dispozițiilor paragrafului 1, agenții deținând funcții publice, a căror angajare este garantată prin legislația națională pînă la vîrstă normală de pensionare, pot fi excluși de la protecție.

3. Atunci cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, persoanele protejate trebuie să cuprindă :

- a) fie categorii prescrise de salariați, care să formeze, în total, cel puțin 50% din ansamblul salariaților :

- b) fie, dacă nivelul de dezvoltare o justifică în mod special, categorii prescrise de salariați, care să formeze, în total, cel puțin 50% din ansamblul salariaților care lucrează în întreprinderi industriale care folosesc cel puțin 20 de persoane angajate.

Partea a V-a

Metode de protecție

ARTICOLUL 12

1. Orice stat membru poate determina metoda sau metodă de protecție pe care le-a ales pentru a pune în aplicare dispozițiile convenției, fie că este vorba de regimuri contributivă sau necontributivă, sau de combinarea unor astfel de regimuri, cu condiția să nu se disponă altfel prin prezenta convenție.

2. Totuși, dacă legislația unui stat membru protejează pe toți rezidenții ale căror resurse în timpul eventualității nu exced limitele prescrise, protecția acordată poate fi limitată în funcție de resursele beneficiarului și familiei sale, în conformitate cu dispozițiile art. 16.

Partea a VI-a

Atribuirea de indemnizații

ARTICOLUL 13

Prestațiile acordate șomerilor sub formă de plăți periodice pot fi legate de metodele de protecție.

ARTICOLUL 14

În cazul șomajului complet trebuie acordate indemnizații sub formă de plăți periodice, calculate astfel încât să furnizeze beneficiarului o indemnizație parțială și tranzitorie a pierderii cîștigului și să evite, în același timp, efectele descurajatoare pentru căutarea unui loc de muncă și crearea de locuri de muncă.

ARTICOLUL 15

1. În cazul șomajului complet și al suspendării cîștigului datorat unei încetări temporare a lucrului, fără încetarea raportului de muncă, dacă această ultimă eventualitate este acoperită, trebuie să se acorde indemnizații sub formă de plăți periodice calculate în modul următor :

a) atunci cînd aceste indemnizații sunt determinate în raport cu cotizațiile vîrsate de către persoana protejată sau în numele său, sau cu cîștigul anterior, ele trebuie fixate la cel puțin 50% din cîștigul anterior, în limita eventuală a maximului indemnizației sau cîștigului, legate, de exemplu, de salariul unui muncitor calificat sau de salariul mediu al lucrătorilor din regiunea respectivă ;

b) atunci cînd aceste indemnizații nu sunt stabilite în funcție de cotizațiile și cîștigul anterior, ele trebuie fixate la cel puțin 50% din salariul minim legal sau din salariul pentru o muncă necalificată obișnuită, sau la un quantum minim indispensabil pentru cheltuieli esențiale, quantumul cel mai mare trebuieind să fie reținut.

2. Atunci cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, quantumul indemnizațiilor trebuie să fie cel puțin egal cu :

a) fie 45% din cîștigul anterior ;

b) fie 45% din salariul minim legal sau din salariul unui muncitor necalificat obișnuit, fără ca acest procentaj să poată fi inferior quantumului minimal indispensabil pentru cheltuielile esențiale.

3. Dacă acest lucru este potrivit, procentajele specificate la paragrafele 1 și 2 pot fi atinse comparind plătile periodice, fără impozit și cotizație, cu cîștigul fără impozit și cotizație.

ARTICOLUL 16

Contrag dispozițiilor art. 15, indemnizațiile acordate după durata inițială specificată la alin. a) al paragrafului 2 al art. 19, precum și indemnizațiile acordate de către un stat membru vizat la paragraful 2 al art. 12 pot fi fixate ținind cont de alte resurse de care dispune beneficiarul și familia sa, dincolo de o limită stabilită, în funcție de un barem prestabilit. În orice caz, aceste indemnizații, combinate cu orice alte prestații la care ei pot avea dreptul, trebuie să le garanteze condiții de existență sănătoase și convenabile în funcție de normele naționale.

ARTICOLUL 17

1. Dacă legislația unui stat membru subordonăază dreptul la indemnizațiile de șomaj îndeplinirii unui stagiu, acest stagiu nu trebuie să depășească durata considerată necesară pentru a evita abuzurile.

2. Orice stat membru trebuie să se străduiască să adapteze stagiu la condițiile de activitate profesională a lucrătorilor sezonieri.

ARTICOLUL 18

1. Dacă legislația unui stat membru prevede că indemnizațiile nu încep a fi acordate în caz de șomaj complet decît la expirarea unui termen de aşteptare, durata acestui termen nu trebuie să depășească 7 zile.

2. Atunci cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, durata termenului de aşteptare nu trebuie să depășească 10 zile.

3. Atunci cînd este vorba de lucrători sezonieri, termenul de aşteptare prevăzut la paragraful 1 poate fi adaptat la condițiile activității lor profesionale.

ARTICOLUL 19

1. Indemnizațiile acordate în caz de șomaj complet și de suspendare a cîștigului, datorate unei încetări temporare a lucrului fără încetarea raportului de muncă, trebuie să fie vîrsate pe toată durata acestor eventualități.

2. Totuși, în caz de șomaj complet :

a) durata inițială a acordării indemnizațiilor vizate la art. 15 poate fi limitată la 26 de săptămîni pentru cazurile de șomaj sau la 39 de săptămîni în cursul întregii perioade de 24 de luni ;

b) în caz de prelungire a șomajului, la expirarea acestei perioade inițiale de indemnizație, durata de acordare a indemnizațiilor calculate, eventual, în funcție de resursele beneficiarului și ale familiei sale, în conformitate cu dispozițiile art. 16, poate fi limitată la o perioadă stabilită.

3. Dacă legislația unui stat membru prevede că durata inițială a acordării indemnizațiilor vizate la art. 15 este eșalonată în funcție de durata stagiu, media duratelor prevăzute pentru acordarea indemnizațiilor trebuie să ajungă la cel puțin 26 de săptămîni.

4. Atunci cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, durata de acordare a indemnizațiilor poate fi limitată la 13 săptămîni în cursul unei perioade de 12 luni sau la o medie de 13 săptămîni, dacă legislația prevede că durata inițială de acordare este eşalonată în funcție de durata stagiului.

5. În cazul vizat la alin. b) al paragrafului 2, orice stat membru trebuie să depună eforturi pentru a acorda celor interesați un ajutor suplimentar adevărat, spre a le permite să regăsească o angajare productivă și liber aleasă, în special recurgind la măsuri specificate în partea a II-a.

6. Durata plății indemnizațiilor acordate lucrătorilor sezonieri poate fi adaptată condițiilor activității lor profesionale, fără a prejudicia dispozițiile alin. b) al paragrafului 2.

ARTICOLUL 20

Indemnizațiile la care ar fi avut dreptul o persoană protejată în caz de șomaj total sau parțial, sau de suspendare a cîstigului datorat unei încetări temporare a lucrului, fără încetarea raportului de muncă, pot fi refuzate, suprimate, suspendate sau reduse într-un mod stabilit, după cum urmează :

a) atît timp cît cel interesat nu se găsește pe teritoriul statului membru ;

b) atunci cînd, după aprecierea autorității competente, cel interesat a contribuit deliberat la concedierea sa ;

c) atunci cînd, după aprecierea autorității competente, cel interesat a părăsit în mod voluntar slujba sa fără motiv legitim ;

d) pe durata unui conflict profesional, atunci cînd cel interesat a încetat lucru pentru a lua parte la acest conflict sau cînd este împiedicat să lucreze în legătură directă cu încetarea lucrului datorită amintului conflict ;

e) atunci cînd cel interesat a încercat să obțină sau a obținut în mod fraudulos indemnizațiile ;

f) atunci cînd cel interesat a neglijat, fără motiv legitim, utilizarea serviciilor puse la dispoziția sa în domeniul angajării, orientării, pregătirii profesionale, reorientării profesionale sau reintegrării într-o muncă convenabilă ;

g) atît timp cît cel interesat primește o altă prestație de menținere a venitului, prevăzută de către legislația statului membru în cauză, cu excepția unei prestații familiale, sub rezerva ca partea indemnizațiilor care este suspendată să nu depășească cealaltă prestație.

ARTICOLUL 21

1. Indemnizațiile la care o persoană protejată ar fi avut dreptul în caz de șomaj complet pot fi refuzate, suprimate, suspendate sau reduse într-o măsură pre-stabilită, atunci cînd cel interesat refuză acceptarea unei angajări convenabile.

2. În aprecierea caracterului convenabil sau nu al unei angajări trebuie să se țină cont, în special, de condițiile prestabilite și într-o măsură corespunzătoare de vîrstă șomerului, de vechimea sa în profesia anterioară, de experiența căpătată, de durata șomajului, de

starea pieței muncii, de repercusiunile acestei angajări asupra situației personale și familiare a celui interesat și de faptul dacă locul de muncă este disponibil ca urmare directă a unei încetări a lucrului datorită unui conflict profesional în curs de desfășurare.

ARTICOLUL 22

Atunci cînd o persoană protejată a primit direct de la cel ce angajează sau din orice altă sursă, în virtutea legislației naționale sau a unei convenții colective, o indemnizație de plecare a cărei funcție principală este să contribuie la compensarea pierderii cîstigului suferit în caz de șomaj complet :

a) indemnizațiile de șomaj la care ar fi avut dreptul cel interesat pot fi suspendate pe timpul unei perioade care corespunde celei în care indemnizația de plecare permite compensarea pierderii cîstigului ; sau

b) indemnizația de plecare poate fi redusă cu o sumă corespunzătoare valorii convertite într-un vîrsămînt unic al indemnizațiilor de șomaj la care ar fi avut dreptul cel interesat în timpul unei perioade care corespunde celei în timpul căreia indemnizația de plecare permite compensarea suferită prin pierderea cîstigului, la alegerea fiecărui stat membru.

ARTICOLUL 23

1. Orice stat membru, a cărui legislație include îngrijirile medicale și subordonăza direct sau indirect acest drept unei condiții de activitate profesională, trebuie să se străduiască să garanteze, în condiții prestabilită, îngrijiri medicale beneficiarilor de indemnizații de șomaj, precum și persoanelor aflate în sarcina lor.

2. Atunci cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, punerea în aplicare a paragrafului 1 poate fi amînată.

ARTICOLUL 24

1. Orice stat membru trebuie, în condiții prescrise, să se străduiască să garanteze beneficiarilor indemnizațiilor de șomaj luarea în considerare a perioadelor în cursul căror aceste indemnizații sunt acordate :

a) pentru dobîndirea dreptului și, dacă este cazul, calculul prestațiilor de invaliditate, de bătrînețe și de urmași ;

b) pentru dobîndirea dreptului la îngrijirile medicale, la indemnizațiile de boală și de maternitate și la prestații familiale, după terminarea șomajului, cînd legislația statului membru respectiv prevede asemenea prestații și ii subordonăza direct sau indirect dreptul la o condiție de activitate profesională.

2. Cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, aplicarea paragrafului 1 poate fi întîrziată.

ARTICOLUL 25

1. Orice stat membru trebuie să asigure adaptarea regimurilor legale de securitate socială care sunt legate de exercitarea unei activități profesionale la condițiile

activității profesionale a lucrătorilor cu timp parțial, a căror durată de muncă sau cîștiguri nu pot, în condiții prestabile, să fie considerate ca neglijabile.

2. Atunci cînd o declarație făcută în virtutea art. 5 este în vigoare, punerea în aplicare a paragrafului 1 poate fi amînată.

Partea a VII-a

Dispoziții speciale pentru noii solicitanți de angajare

ARTICOLUL 26

1. Statele membre trebuie să ia în considerare faptul că există numeroase categorii de persoane în căutare de lucru, care nu au fost niciodată recunoscute ca şomeri sau care au încetat de a mai fi sau care nu au aparținut niciodată unor regimuri de indemnizație de şomaj sau care au încetat de a le mai apartine. În consecință, cel puțin 3 din următoarele 10 categorii de persoane în căutare de lucru trebuie să beneficieze de prestații sociale, în condiții și conform unor modalități prestabile :

- a) tinerii care și-au terminat pregătirea profesională ;
  - b) tinerii care și-au terminat studiile ;
  - c) tinerii care și-au terminat stagiul militar obligatoriu ;
  - d) orice persoană la terminarea unei perioade pe care a consacrat-o educării unui copil sau îngrijirii unei persoane bolnave, handicapate sau în vîrstă ;
  - e) persoanele al căror soț sau soție a decedat, atunci cînd nu are dreptul la prestații de urmași ;
  - f) persoanele divorțate sau separate ;
  - g) deținuții eliberați ;
  - h) adulții, inclusiv invalizi, care au terminat o perioadă de pregătire ;
  - i) muncitorii migranți, la întoarcerea lor în țara de origine, sub rezerva drepturilor lor dobîndite în baza legislației ultimei țări unde au muncit ;
  - j) persoanele care, înainte, au lucrat pe cont propriu.
2. Orice stat membru trebuie să specifice în raporturile sale, pe baza art. 22 al Constituției Organizației Internaționale a Muncii, categoriile de persoane vizate la paragraful 1, pe care se angajează să le protejeze.
3. Orice stat membru trebuie să se străduiască să extindă progresiv protecția la un număr de categorii de persoane mai ridicat decît cel pe care l-a acceptat la origine.

Partea a VIII-a

Garanții juridice, administrative și financiare

ARTICOLUL 27

1. În caz de refuz, de suprimare, de suspendare, de reducere a indemnizațiilor sau de contestare a cuantumului lor, orice solicitant trebuie să aibă dreptul de

a face o reclamație la organismul care administrează regimul de prestații și de a exercea ulterior dreptul la recurs la un organ independent. Solicitantul trebuie să fie informat în scris despre procedurile ce se aplică și care trebuie să fie simple și rapide.

2. Procedura de recurs trebuie să permită solicitantului, în conformitate cu legislația și practica națională, să fie reprezentat sau asistat de către o persoană calificată, aleasă de către el, printr-un delegat al unei organizații reprezentative a lucrătorilor sau printr-un delegat al unei organizații reprezentative a persoanelor protejate.

ARTICOLUL 28

Orice stat membru trebuie să-și asume o responsabilitate generală pentru buna administrare a instituțiilor și serviciilor care concură la aplicarea convenției.

ARTICOLUL 29

1. Atunci cînd administrarea este asigurată printr-un departament guvernamental responsabil față de un parlament, reprezentanții persoanelor protejate și ai celor ce angajează trebuie, în condiții prestabile, să fie asociați cu titlu consultativ la acesta.

2. Atunci cînd administrarea nu este asigurată de către un departament guvernamental responsabil în fața unui parlament :

- a) reprezentanți ai persoanelor protejate trebuie să participe la administrare sau să fie asociați cu drept consultativ în condiții prestabile ;
- b) legislația națională poate să prevadă participarea reprezentanților celor ce angajează ;
- c) legislația poate, de asemenea, prevedea participarea reprezentanților autorităților publice.

ARTICOLUL 30

Atunci cînd subvențiile sunt acordate de către stat sau de sistemul de securitate socială în vederea salvagardării angajaților, statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a garanta utilizarea exclusivă a acestor subvenții în scopul prevăzut și a împiedica orice fraudă sau orice abuz din partea beneficiarilor.

ARTICOLUL 31

Prezenta convenție revizuește Convenția privind şomajul, 1934.

ARTICOLUL 32

Ratificările oficiale ale prezentei convenții vor fi comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii și înregistrate de către acesta.

ARTICOLUL 33

1. Prezenta convenție nu va obliga decit statele membre ale Organizației Internaționale a Muncii a căror ratificare a fost înregistrată de către directorul general.

2. Ea va intra în vigoare după 12 luni după ce ratificările a două state membre au fost înregistrate de către directorul general.

3. În continuare, această convenție va intra în vigoare, pentru fiecare stat membru, la 12 luni după data înregistrării ratificării sale.

ARTICOLUL 34

1. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție poate să o denunțe la expirarea unei perioade de 10 ani de la data intrării inițiale în vigoare a convenției, printr-un act comunicat directorului general al Biroului Internațional al Muncii și înregistrat de către acesta. Denunțarea nu va avea efect decit la un an de la data înregistrării sale.

2. Orice stat membru care a ratificat prezenta convenție, care, în termen de un an de la expirarea perioadei de 10 ani menționată la paragraful precedent, nu va face uz de facultatea de denunțare prevăzută prin prezentul articol, va fi obligat pentru o nouă perioadă de 10 ani și, ca urmare, va putea denunța prezenta convenție la expirarea fiecărei perioade de 10 ani, în condițiile prevăzute în prezentul articol.

ARTICOLUL 35

1. Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va notifica tuturor statelor membre ale Organizației Internaționale a Muncii înregistrarea tuturor ratificărilor și denunțărilor care îi vor fi comunicate de către statele membre ale organizației.

2. Notificând statelor membre ale organizației înregistrarea celei de-a doua ratificări care i-a fost comunicată, directorul general va atrage atenția statelor membre ale organizației asupra datei la care prezenta convenție va intra în vigoare.

ARTICOLUL 36

Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va comunica secretarului general al Națiunilor Unite, în scopul înregistrării, în conformitate cu art. 102 al Cartei Națiunilor Unite, informații complete cu privire la toate ratificările și toate actele de denunțare pe care le-a înregistrat în conformitate cu articolele precedente.

ARTICOLUL 37

Ori de câte ori va considera necesar, Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii va prezenta conferinței generale un raport asupra aplicării prezentei convenții și va examina dacă este cazul să înscrie pe ordinea de zi a conferinței problema revizuirii sale totale sau parțiale.

ARTICOLUL 38

1. În cazul în care conferința va adopta o nouă convenție care să revizuiască total sau parțial prezenta convenție și numai dacă noua convenție nu dispune altfel :

a) ratificarea de către un stat membru a noii convenții de revizuire va antrena, de plin drept, fără a se ține seama de art. 34 de mai sus, denunțarea imediată a prezentei convenții, sub rezerva ca noua convenție de revizuire să fi intrat în vigoare ;

b) cu începere de la data intrării în vigoare a noii convenții de revizuire, prezenta convenție va înceta să mai fie deschisă pentru ratificare de către statele membre.

2. Prezenta convenție va rămâne în orice caz în vigoare în forma și conținutul său pentru statele membre care au ratificat-o și care nu vor ratifica convenția de revizuire.

ARTICOLUL 39

Textele francez și englez ale prezentei convenții au aceeași valabilitate.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T**

**privind promulgarea Legii pentru ratificarea
convențiilor nr. 154/1981 și nr. 168/1988 ale
Organizației Internaționale a Muncii**

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea pentru ratificarea convențiilor nr. 154/1981 și nr. 168/1988 ale Organizației Internaționale a Muncii și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 6 noiembrie 1992.
Nr. 220.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****L E G E**

**pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României
și Guvernul Republicii Finlanda privind promovarea
și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Helsinki
la 26 martie 1992**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Helsinki la 26 martie 1992.

Această lege a fost adoptată de Camera Depuțaților în ședința din 9 septembrie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

**PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
MARTIAN DAN**

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 13 octombrie 1992, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

**PREȘEDINTELE SENATULUI
academician ALEXANDRU BIRLADEANU**

București, 9 noiembrie 1992.

Nr. 113.

A C O R D

**între Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda
pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor**

Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda, denumite în continuare *părți contractante*, în dorința de a intensifica cooperarea economică în beneficiul reciproc al ambelor țări, intenționând să creeze condiții favorabile pentru investițiile investitorilor fiecărei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante și,

recunoscând nevoia de a proteja investițiile investitorilor ambelor părți contractante și de a stimula fluxul de capital și al inițiativei în afaceri cu privire la prosperitatea economică a ambelor părți contractante,

au convenit cele ce urmează :

ARTICOLUL 1**Definiții**

1. În sensul acestui acord :

a) termenul *investiție* înseamnă orice fel de active, investite de către un investitor al unei părți contractante pe teritoriul celeilalte părți contractante, legate de activitățile economice și desemnează în special dar nu exclusiv :

- (i) drepturi de proprietate mobilă sau imobilă și orice alte drepturi cum ar fi : ipotecă, privilegii sau garanții ;
- (ii) acțiuni, obligațiuni, părți sociale și alte forme de interes în societăți sau interes în proprietatea unor astfel de societăți ;

- (iii) beneficii reinvestite ;
- (iv) drepturi de creație sau alte drepturi referitoare la prestări având o valoare economică sau financiară ;
- (v) drepturi de proprietate industrială și intelectuală cum sunt : drepturi de autor, mărci de comert, nume comerciale, brevete, procedee tehnice, know-how, goodwill, precum și alte drepturi similare ;
- (vi) concesiuni de afaceri conferite prin lege sau în virtutea unui contract, inclusiv concesiunile de cercetare, cultivare, extracție sau exploatare de resurse naturale ;

b) termenul *venituri* desemnează sumele produse de investiție și include, în special, dar nu exclusiv, beneficii, dividende, dobînzi, sporuri de capital, redevențe, prime de conducere și drepturi de asistență tehnică sau alte onorarii ;

c) termenul *investitor* desemnează :

- (i) orice persoană fizică care este cetățean al oricărei părți contractante, în conformitate cu legile sale ;
- (ii) orice persoană juridică care își are sediul pe teritoriul oricărei părți contractante ;

d) termenul *teritoriu* va desemna, cu privire la România și Finlanda, teritoriul care reprezintă România și Republica Finlanda.

2. Dacă există perspectiva unei investiții pe teritoriul unei părți contractante, care ar urma să fie efectuată de o societate ce nu este acoperită de definiția din paragraful 1 c) (ii) al acestui articol, dar în care investitorii celeilalte părți contractante au interes predominant, prima parte contractantă, printr-un acord reciproc între cele două părți contractante, va considera societatea ca una care se bucură de protecția acestui acord, în ceea ce privește investiția respectivă.

ARTICOLUL 2

Aplicabilitatea acestui acord

1. Acest acord se va aplica numai investițiilor efectuate în conformitate cu legile, reglementările și procedurile țării gazdă.

2. Potrivit dispozițiilor paragrafului 1 al acestui articol, acest acord se va aplica tuturor investițiilor efectuate pe teritoriul unei părți contractante, de către investitorii celeilalte părți contractante anterior sau ulterior intrării în vigoare a acestui acord. Cu toate acestea, acordul nu se va aplica vreunui diferend care a apărut anterior intrării în vigoare a acestui acord.

ARTICOLUL 3

Protejarea investițiilor

Fiecare parte contractantă, potrivit legilor și reglementărilor sale și în conformitate cu dreptul internațional, va asigura pe toată perioada un tratament just și echitabil pentru investițiile investitorilor celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 4

Tratamentul națiunii celei mai favorizate

1. Fiecare parte contractantă va acorda investițiilor investitorilor celeilalte părți contractante deplină siguranță și protecție, care în nici un caz nu va fi mai

mică decât cea acordată investițiilor investitorilor unui stat terț. Fiecare parte contractantă va respecta orice obligație pe care și-a asumat-o referitor la investiții.

2. Dacă prevederile legale ale oricărei părți contractante sau obligațiile în baza dreptului internațional existente în prezent sau stabilite pe parcurs între părțile contractante, suplimentar față de acest acord, conțin o reglementare fie generală sau specifică, care îndreptășește investițiile investitorilor celeilalte părți contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de acest acord, această reglementare, în măsura în care este mai favorabilă, va prevăla asupra prezentului acord.

3. Prevederile acestui acord referitoare la acordarea unui tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investitorilor oricărui stat terț nu vor fi astfel interpretate în sensul de a obliga o parte contractantă să extindă asupra investitorilor celeilalte, beneficiul oricărui tratament, preferința sau privilegiul rezultând din :

a) orice uniune vamală existentă sau viitoare, uniune economică sau acord cu privire la formarea unei zone de liber schimb sau alte forme de cooperare regională la care oricare parte contractantă este sau poate deveni parte ; sau

b) orice acord internațional sau aranjament cu referire integrală sau principală la impozitare sau orice legislație internă referitoare la impozitare.

ARTICOLUL 5

Exproprierea și despăgubirea

1. Nici o parte contractantă nu va lua nici un fel de măsuri de expropriere, naționalizare sau orice alte măsuri cu efect echivalent naționalizării sau exproprierii, împotriva investiției unui investitor al celeilalte părți contractante cu excepția următoarelor cazuri :

a) măsurile sunt luate în interes public și în temeiul unei proceduri legale corespunzătoare ;

b) măsurile nu sunt discriminatoare ;

c) măsurile sunt însoțite de dispoziții referitoare la plata unei despăgubiri prompte, adecvate și efective. Această despăgubire se va ridica la valoarea de piață a investițiilor afectate, imediat înainte ca măsurile la care s-a făcut referire mai sus în acest paragraf să fie luate sau să fie publicate și va fi liber transferabilă în valută convertibilă de la partea contractantă la cursul oficial de schimb în vigoare la data la care s-a făcut evaluarea. Transferul se va efectua fără întârziere nejustificată într-o perioadă care să fie în mod obișnuit necesară pentru completarea formalităților de transfer și în nici un caz să nu depășească 6 luni. Despăgubirea va fi purtătoare de dobîndă pînă la data plății la un curs bazat pe London Interbank Offered Rate (Libor) pentru valuta respectivă și perioada corespunzătoare.

2. Prevederile paragrafului 1 al acestui articol se vor aplica, de asemenea, și veniturilor dintr-o investiție în cazul lichidării, la sumele obținute din lichidare.

ARTICOLUL 6

Despăgubire pentru pierderi

Investitorilor oricărei părți contractante ale căror investiții suferă pierderi pe teritoriul celeilalte părți contractante datorate unui război sau altui conflict armat, stării de necesitate, revoluției sau revoltei, li se va acorda de către cealaltă parte contractantă un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care acea parte îl acordă investitorilor oricărui stat terț în ceea ce privește restituirea, compensarea, despăgubirea sau altă recompensă privind valoarea. Astfel de plăți vor fi liber transferabile între cele două părți contractante.

ARTICOLUL 7

Repatrierea valorii investiției și a veniturilor

1. Fiecare parte contractantă va permite, în conformitate cu legile și reglementările sale, fără restricții ori întîrziere nejustificată, dar în orice caz într-o perioadă ce nu va depăși 6 luni, transferul în orice valută convertibilă al :

a) profiturilor nete, dividendelor, - redevențelor, a onorariilor pentru asistență tehnică și de alt gen, a dobânzilor și altor venituri rezultând din orice investiție a investitorilor celeilalte părți contractante ;

b) veniturilor rezultante din lichidarea totală sau parțială sau din vînzarea oricărui obiect al investiției făcute de către investitorii celeilalte părți contractante ;

c) fondurilor pentru plata împrumuturilor investitorilor unei părți contractante de la investitorii celeilalte părți contractante pe care ambele părți contractante le-au recunoscut ca investiții ; iar

d) cu privire la cetățenii celeilalte părți contractante, care sunt angajați în legătură cu implementarea unei investiții în teritoriul său, al cîștigurilor acestor cetățeni.

2. Părțile contractante vor permite, de asemenea, transferul liber de pe teritoriile lor a proprietăților mobiliare care constituie parte a unei investiții de către un investitor al celeilalte părți contractante.

3. Părțile contractante înțeleg să acorde transferurilor la care se face referire în paragrafele 1 și 2 ale acestui articol un tratament la fel de favorabil ca cel acordat transferurilor care provin din investiții făcute de investitorii oricărei țări terțe.

ARTICOLUL 8

Diferende dintre o parte contractantă și un investitor

1. Orice diferend legal dintre un investitor al unei părți contractante și cealaltă parte contractantă privind o investiție a celei dintii pe teritoriul celei din

urmă, care nu a fost rezolvată în mod amical într-o perioadă de 3 luni de la notificarea scrisă a reclamației, poate, la cererea oricărei părți în dispută, să fie supusă spre reglementare Centrului Internațional pentru Reglementarea Diferendelor privind Investițiile (denumit în continuare *centrul*) avindu-se în vedere aplicarea prevederilor Convenției privind reglementarea diferendelor referitoare la investiții dintre state și cetățenii altor state, deschisă pentru semnare la Washington D.C. la 18 martie 1965.

2. Fără a intra în contradicție cu prevederile paragrafului 1 al acestui articol referitor la prezentarea diferendului la arbitraj, investitorul va avea dreptul să aleagă procedura de conciliere sau tribunalul teritorial al părții contractante, înainte ca diferendul să fie supus arbitrajului în conformitate cu paragraful 1 de mai sus.

3. Hotărîrile arbitrale vor fi recunoscute și aplicate de părțile contractante în conformitate cu Convenția din 1958 de la New York privind recunoașterea și aplicarea hotărîrilor arbitrajului extern.

ARTICOLUL 9

Diferende dintre părțile contractante

1. Diferendele dintre părțile contractante privind interpretarea sau aplicarea acestui acord vor fi reglementate, pe cît posibil, pe canale diplomatice.

2. Dacă un diferend între părțile contractante nu poate fi astfel soluționat într-un interval de 6 luni, acesta poate fi prezentat, la cererea oricărei părți contractante, unui tribunal arbitral.

3. Un astfel de tribunal arbitral va fi constituit pentru fiecare caz în parte în următorul mod : în termen de 2 luni de la primirea cererii pentru arbitraj, fiecare parte contractantă va desemna un membru al tribunalului. Acești doi membri vor selecta apoi un cetățean al unui stat terț care, cu aprobarea celor două părți contractante, va fi desemnat președinte al tribunalului. Președintele va fi desemnat în termen de 2 luni de la data numirii celorlalți doi membri.

4. Dacă în decursul perioadelor specificate în paragraful 3 al acestui articol nu au fost efectuate numiriile necesare, oricare parte contractantă poate, în absența oricărui alt acord, să invite pe președintele Curții Internaționale de Justiție să facă numirile necesare. Dacă președintele este cetățean al uneia dintre părțile contractante sau este în alt mod împiedicat de la exercitarea funcției menționate, vicepreședintele va fi invitat să facă numirile necesare. Dacă vicepreședintele este cetățean al uneia dintre părțile contractante sau dacă este, de asemenea, împiedicat să exercite funcția menționată, membrul Curții Internaționale de Justiție, care urmează imediat în grad și nu este cetățean al uneia dintre părțile contractante și care nu este în alt mod împiedicat de la exercitarea funcției menționate, va fi invitat să facă numirile necesare.

5. Tribunalul arbitral va adopta hotărîrea sa cu majoritate de voturi. O astfel de hotărîre va fi obligatorie pentru ambele părți contractante. Cheltuielile privind președintele și membrii tribunalului vor fi suportate în părți egale de către părțile contractante. Cu toate acestea, tribunalul poate să indice, în decizia sa, ca o parte mai mare a costurilor să fie suportată de una dintre cele două părți contractante, iar această sentință va fi obligatorie pentru ambele părți contractante. Tribunalul își va stabili propria procedură.

ARTICOLUL 10

Subrogarea

Dacă o parte contractantă sau instituția desemnată de aceasta efectuează o plată oricărui dintrul investitorii săi, în virtutea unei garanții pe care a acordat-o în legătură cu o investiție, cealaltă parte contractantă va recunoaște, fără însă a aduce un prejudiciu drepturilor primei părți contractante conform art. 9; transferul oricărui drept ori titlu al unui astfel de investitor către acea parte contractantă și subrogarea acelei părți contractante sau instituției sale desemnate în orice drept sau titlu.

Pentru Guvernul
României,
Adrian Năstase,
ministrul afacerilor externe

ARTICOLUL 11

Intrarea în vigoare. Durată și expirare

1. Acest acord va intra în vigoare în 30 de zile după data la care părțile contractante și-au notificat una alteia că cerințele legale pentru intrarea în vigoare a acestui acord au fost îndeplinite.

2. Acordul va rămâne în vigoare pentru o perioadă de 15 ani. După aceea va continua să fie în vigoare pînă la expirarea a 12 luni de la data la care oricare parte contractantă va da celelalte o notificare scrisă de expirare.

3. Pentru investițiile făcute pînă la data la care expirarea acordului devine efectivă, prevederile art. 1—10 vor continua să aibă efect pentru perioada următoare de 15 ani, după data expirării, și fără a prejudicia aplicarea în continuare a prevederilor legislației generale internaționale.

Semnat la Helsinki la 26 martie 1992, în două exemplare originale în limbile finlandeză, română și engleză, toate exemplarele fiind egal autentice. În caz de dispută, originalul în limba engleză va prevale.

Pentru Guvernul
Republiei Finlanda,
Paavo Väyrynen,
ministrul afacerilor externe

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

cu privire la promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Helsinki la 26 martie 1992

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Finlanda privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, semnat la Helsinki la 26 martie 1992 și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 6 noiembrie 1992.
Nr. 221.

HOTĂRÎRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T Ă R Î R E

privind transmiterea unor cabane în administrarea Ministerului Apărării Naționale

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se aprobă diminuarea volumului capitalului social al societăților comerciale pe acțiuni în turism, înființate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1041/1990, cu valorile cabanelor prevăzute în lista anexă la prezenta hotărîre.

Art. 2. — Cabanele prevăzute în lista anexă, împreună cu terenul aferent acestora, se transmit fără plată în administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Preluarea cabanelor se face prin protocol încheiat între societățile comerciale menționate în lista anexă

și Ministerul Apărării Naționale, cu întreg activul și pasivul existent, în termen de 30 de zile de la data prezentei hotărîri.

Accesul la cabanele prevăzute la art. 1 este permis în condițiile stabilite de Ministerul Apărării Naționale.

Art. 3. — Personalul preluat de Ministerul Apărării Naționale ca urmare a aplicării prezentei hotărîri se consideră transferat.

Art. 4. — Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Comerțului și Turismului vor asigura punerea în aplicare a prezentei hotărîri.

**PRIM-MINISTRU
THEODOR STOLOJAN**

Contrasemnează :

Ministrul apărării naționale,
general-locotenent Niculae Spiroiu

Ministrul comerțului și turismului,

Constantin Fota

Ministrul economiei și finanțelor,

George Danilescu

Ministrul bugetului, veniturilor statului și
controlului financiar,

Florian Bercea

București, 26 octombrie 1992.

Nr. 677.

ANEXĂ

L I S T A

cuprinzînd cabanele ce se transmit fără plată în administrarea Ministerului Apărării Naționale, prin rectificarea capitalului social al societăților comerciale înființate prin Hotărîrea Guvernului nr. 1041/1990

Nr. crt.	Denumirea cabanei	Județul unde este situată	Denumirea societății comerciale pe acțiuni al cărei capital social se diminuează	Valoarea cabanei (mii lei)		Nr. poziției din anexa nr. 1 la H.G. nr. 1041/1990
				de inventar	neamortizată	
1.	Surianu	Alba	Cetatea	1.690	1.352	19
2.	Sebeș	Caraș- Severin	Poiana Mărului	1.503	1.423	41
3.	Crivaia	Caraș- Severin	Semenic	2.031	1.883	42
4.	Făget	Cluj	Transilvania	3.028	2.152	44
5.	Someșul Rece	Cluj	Transilvania	603	161	44
6.	Madaras- Harghita	Harghita	Bradu	995	239	56
7.	Ardeluța	Neamț	Ceahlău	1.603	903	75

GUVERNUL ROMÂNIEI

H O T A R Î R E

**privind suplimentarea bugetului de venituri și cheltuieli al Secretariatului General
al Guvernului pentru acoperirea unor cheltuieli necesare Agenției Naționale de Presă
„Rompres”**

Guvernul României hotărăște :

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea bugetului Agenției Naționale de Presă „Rompres” cu suma de 30 milioane lei, pentru acoperirea cheltuielilor ocasionate de realizarea, în anul 1992, a proiectului de retehnologizare a sistemului de colectare, prelucrare, stocare și transmitere a fluxului informațional.

Acoperirea financiară se face din prevederile bugetare aprobate Secretariatului General al Guvernului

pe anul 1992, pînă la crearea condițiilor de afectare în mod corespunzător a fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului sau modificarea bugetului de stat printr-o lege rectificativă.

Art. 2. — Ministerul Economiei și Finanțelor va introduce în bugetul de stat pe anul 1992 modificările ce decurg din aplicarea prezentei hotărîri.

**PRIM-MINISTRU
THEODOR STOLOJAN**

Contrasemnează :

Ministrul economiei și finanțelor,
George Danielescu

Ministrul bugetului, veniturilor statului
și controlului finanțiar,
Florian Bercea
Secretarul general al Guvernului,
Paul Jerbas

București, 29 octombrie 1992.

Nr. 684.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERĂ DEPUTATILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, str. 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5,
cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate: Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.68.55.58.